Lietas Nr. C30652713
Lietas arhīva Nr. C-2648-14/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese K.Maike

2014.gada 8.janvārī

izskatīja rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 3 civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu, un

konstatēja

2013.gada 22.oktobrī /pers. B/ (turpmāk tekstā – prasītājs) iesniedza tiesā prasību pret /pers. C/ (turpmāk tekstā – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu, norādot, ka pušu laulībā 2005.gada 3.janvārī dzimis dēls /pers. D/. Pušu laulība šķirta 2013.gada 30.janvārī. Nepilngadīgais bērns atrodas prasītājas aizgādībā, bērna tēvs bērna uzturēšanā nepiedalās.

Pamatojoties uz minēto, kā arī saskaņā ar Civillikuma 177. un 179.pantu prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus ik mēnesi Ls 60,- apmērā līdz laikam, kad nepilngadīgais bērns pats spēs sevi uzturēt, nosakot, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

2013.gada 30.oktobrī atbildētājam /pers. C/ saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu vienlaikus ar prasības pieteikuma un tam pievienoto dokumentu norakstiem nosūtīta paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniedzis.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2013.gada 4.decembrī, nosūtot pusēm paziņojumu par tiesas sēdi.

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu.

Prasītāja /pers. B/ iesniegusi tiesā prasību par līdzekļu piedziņu nepilngadīgā bērna uzturam Ministra Kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, t.i., Ls 60,- apmērā ik mēnesi.

Ņemot vērā, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumu par euro ieviešanu Latvijā 2014.gada 1.janvārī un *Euro* ieviešanas kārtības likumu noteiktais maiņas kurss ir 1 *euro* = 0,702804 lati, prasītājas norādītā piedzenamā summa ir konvertējama uz *euro* un sastāda EUR 85,37.

Kā redzams no lietas materiāliem prasītāja un atbildētājs ir nepilngadīgā bērna /pers. D/, /personas kods/, vecāki.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Bez tam Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā, kas bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai ir 25 % no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, savukārt bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam ir jānodrošina nepilngadībā bērna uzturam ir EUR 96,- mēnesī.

Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

No Civillikuma 179.panta satura izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnus ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs saistīts ar vecāku mantas stāvokli.

Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmajai daļai tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras.

Bērnam nepieciešams arī ēdiens, apģērbs, mājoklis un veselības aprūpes nodrošināšana, bērna kopšana. Turklāt pienākums minēto nodrošināt gulstas uz abiem vecākiem, ne tikai uz bērna māti. Materiālo vērtību, kas nav primāras bērna attīstībai, iegāde nav uzskatāma par pilnvērtīgu bērna aprūpi, kas ietver tādas primāras vajadzības, kā ēdiens, apģērbs un mājoklis.

Nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesa vadās no bērna vajadzībām un pušu reālajām materiālajām iespējām. Prasītāja ir lūgusi piedzīt minimālo, Ministru kabineta noteikto, uzturlīdzekļu apmēru. Sniegt uzturlīdzekļus šādā minimālā apmērā ir atbildētāja beznosacījuma pienākums un nav pat apspriežams saistībā ar viņa materiālo stāvokli. Ņemot vērā to, ka prasītāja vēlas piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tiesa, vadoties pēc Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērna uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi. Uzturlīdzekļi piespriežami no dienas, kad prasība tika iesniegta tiesā, t.i., 2013.gada 22.oktobra līdz bērns sasniedz pilngadību.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas stājās spēkā ar 2014.gada 1.janvāri, 2.punktā ir noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*.

Ņemot vērā iepriekš minēto, to, ka /pers. C/ ir darba spējīga vecumā un likums nosaka atbildētājam pienākumu piedalīties bērna uzturēšanā, tiesa uzskata par pamatotu piedzīt no /pers. C/ likumā noteikto minimālo uzturlīdzekļu summu EUR 96,- apmērā ik mēnesi dēla /pers. D/ uzturam, sākot no 2013.gada 22.oktobra līdz bērna pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkta noteikumiem pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam izpildāms nekavējoties.

Ņemot vērā, ka prasītāja ir pieteikusi tiesai lūgumu par sprieduma nekavējošu izpildi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkta nosakāms, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Bez tam saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, ņemot vērā, ka prasītājs no valsts nodevas samaksas par prasības celšanu par uzturlīdzekļu piedziņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3)punktu ir atbrīvots, no atbildētāja /pers. C/ piedzenama valsts nodeva valsts labā EUR 172,80 apmērā pie uzturlīdzekļu piedziņas un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, EUR 7,00 (Ls 4,92) apmērā, kas sastāv no EUR 2,82 (Ls 1,98) par prasības pieteikuma nosūtīšanu un EUR 4,18 (Ls 2,94) par paziņojumu nosūtīšanu pusēm.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta otro daļu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Civillikuma 177.pantu, 179.pantu, LR MK 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Civilprocesa likuma 8.pantu, 35.panta pirmās daļas 6.punktu., 42.panta pirmo daļu, 97.pantu, 193.pantu, 194.pantu,195.pantu, 204^{1}.pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt /pers. B/ prasību pret /pers. C/ par līdzekļu bērna uzturam piedziņu.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, /pers. B/, /personas kods/, labā līdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. D/, /personas kods/, uzturam EUR 96,- (deviņdesmit seši *euro*) (Ls 67,47 (sešdesmit septiņi lati 47 santīmi)), apmērā ik mēnesi sākot no 2013.gada 22.oktobra līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, valsts labā valsts nodevu EUR 172,80 (viens simts septiņdesmit divi *euro* 80 *centi*) apmērā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,00 (septiņi *euro*) apmērā.

Noteikt /pers. C/, /personas kods/, sprieduma daļā par tiesāšanas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, tas ir, 2014.gada 8.janvāra.

Tiesnese **K.Maike**